

“2019-2023-cü illər üçün Azərbaycan Respublikasında ali təhsil sisteminin beynəlxalq

rəqabətliliyinin artırılması üzrə Dövlət Proqramı” çərçivəsində xaricdə doktoranturada təhsillə bağlı mütəmadi verilən suallar

1. Dövlət Proqramı çərçivəsində xarici ölkədə təhsil almağın şərtləri ilə hansı sənəddən tanış olmaq mümkündür?

- 2019-cu il 13 noyabr 444 nömrəli Qərar ilə təsdiq olunmuş [“2019-2023-cü illər üçün Azərbaycan Respublikasında ali təhsil sisteminin beynəlxalq rəqabətliliyinin artırılması üzrə Dövlət Proqramı” çərçivəsində xarici ölkələrin ali təhsil müəssisələrində doktorantura səviyyəsi üzrə təhsil alacaq Azərbaycan Respublikası vətəndaşlarının seçim Qaydaları](#)”larından ətraflı məlumat əldə edilə bilər.

2. Dövlət Proqramına qəbul prosesi hansı formada həyata keçirilir?

- Dövlət Proqramına sənədlərin qəbulu elektron ərizə vasitəsilə həyata keçirilir. Dövlət Proqramının iştirak tələblərinə cavab verən və I mərhələdə sənədləri qəbul olunan namizədlər II mərhələdə müvafiq müsahibədə iştirak edirlər. Fərdi müsahibənin keçirilmə yeri və vaxtı barəsində məlumat namizədə elektron ərizə sistemi vasitəsilə bildirilir. Son mərhələdə müsbət qiymətləndirilmiş namizədlərin siyahısı təsdiq edilmək üçün Azərbaycan Respublikasının Təhsil nazirinə təqdim olunur.

3. Mən xaricdə doktorantura təhsili almaq istəyirəm, lakin heç bir xarici universitetə qəbul olmamışam. Dövlət Proqramı vasitəsilə xarici universitetə qəbul olmaq üçün mən nə etməliyəm?

- Dövlət Proqramı çərçivəsində xarici ölkələrin ali təhsil müəssisələrinə qəbul həyata keçirilmir. Yalnız xarici ali təhsil müəssisələrinə qəbul olunmuş və yaxud artıq orada təhsil alan proqram iştirakçıları təhsilləri ilə bağlı xərclərin qarşılınması məqsədilə Dövlət Proqramına müraciət edə bilərlər. Təhsil almaq istədiyiniz ali təhsil müəssisəsinin internet səhifəsində qəbul barədə müvafiq məlumatla tanış oluna bilər.

4. Mən Azərbaycanda bir dəfə doktorantura təhsili almışam. Dövlət Proqramı çərçivəsində xaricdə eyni təhsil səviyyəsi üzrə yenidən təhsil ala bilərəm?

- Əgər siz Azərbaycanda dövlət hesabına/ödənişsiz/pulsuz doktorantura təhsili almısınızsa, Dövlət Proqramı çərçivəsində 2-ci doktorantura təhsili ala bilməzsiniz. Belə ki, Azərbaycan Respublikasının Təhsil haqqında Qanununun 5.4-cü maddəsinə əsasən “Dövlət orta ixtisas təhsilində və ali təhsilin hər bir səviyyəsində qanunvericiliyə uyğun olaraq təhsilalanların *yalnız bir dəfə pulsuz* təhsil almaq hüququnu təmin edir”. Azərbaycanda aldığınız doktorantura təhsili ödənişli olduğu təqdirdə isə Dövlət Proqramı çərçivəsində 2-ci doktorantura təhsili üçün müraciət oluna bilər.

5. Mən artıq xarici universitetlərin birində doktorantura təhsil səviyyəsi üzrə 2-ci kursda təhsil alıram. Təhsilimin qalan hissəsinin Dövlət Proqramı çərçivəsində maliyyələşməsi üçün müraciət edə bilərəm?

- Bəli, müvafiq qaydalara uyğun olaraq Dövlət Proqramına müraciət oluna bilər.

6. Dövlət Proqramında məcburi köçkünlər/şəhid ailəsi üzvlərinə hər hansı güzəştlər tətbiq olunur?

- Xeyr, Dövlət Proqramını tənzimləyən normativ-hüquqi sənədlərdə namizədlərə sosial statusuna görə güzəştlər və ya imtiyazların tətbiq olunması nəzərdə tutulmamışdır.

7. Doktorantura təhsil səviyyəsi üçün müraciət edən iddiaçı hərbi xidmətdən möhlət hüququ olmalıdır?

- Namizədin hərbi bileti, yaxud xarici ali təhsil müəssisəsində təhsili başlayanadək ona müddətli həqiqi hərbi xidmətə çağırışa möhlətin verildiyini və ya çağırışdan azad edildiyini təsdiq edən arayış olmalıdır.

8. Dövlət Proqramına müraciət etmək üçün maksimum yaş həddi nə qədərdir?

- Yaş həddi meyarı tətbiq edilmir.

9. Mən hansı ixtisaslar üzrə Dövlət Proqramına müraciət edə bilərəm?

- Dövlət Proqramına yalnız prioritet ixtisas istiqamətləri üzrə müraciət oluna bilər. Prioritet ixtisas istiqamələrinin siyahısı [keçiddə](#) verilir.

10. Dövlət Proqramı çərçivəsində hansı ölkələr və universitetlər olacaqdır?

- Təhsil almaq istədiyiniz və ya təhsil aldığınız xarici ali təhsil müəssisəsinin (təhsil iki və ya daha artıq sayda xarici ali təhsil müəssisəsində aparıldığı halda, onların hamısının) aşağıdakı beynəlxalq reytinglərin hər hansı birində cari təqvim ilindən əvvəlki təqvim ilinin nəticələrinə görə 500 (beş yüzüncü) yerdən aşağı olmayan sırada yer almalıdır: [“Times Higher Education \(THE\) World University”](#) [“Academic Ranking of World Universities \(Shanghai\)”](#).

11. Dövlət Proqramına müraciət etmək üçün hansı sənədlər tələb olunur?

- Dövlət Proqramına müraciət etmək üçün tələb olunan sənədlərin siyahısı müvafiq elandan və ya [Seçim Qaydalarının 3.2-ci yarımbəndi](#)ndən əldə edilə bilər.

12. Mən şərti qəbul aldığım universitetin qəbul sənədi ilə müraciət edə bilərəm?

- Dövlət Proqramına yalnız şərtsiz qəbul sənədi (təhsil haqqı ödəniş şərti istisna olmaqla) ilə müraciət etdikdə müraciət məqbul hesab edilir.

13. İlkin olaraq elektron ərizədə təhsil almaq üçün müraciət etdiyim universiteti müsahibə mərhələsi zamanı təqdim etdiyim daha reytingli universitetin qəbul sənədi əsasında dəyişmək mümkündürmü?

- Baxılması üçün müvafiq qaydada müraciət edilməsi tövsiyə edilir.

14. Dövlət Proqramına müraciət edərkən hansı beynəlxalq dil sertifikatını təqdim etməliyəm?

- Qəbul olunduğunuz xarici ali təhsil müəssisəsinin tələbinə uyğun olaraq tədris dilinə uyğun beynəlxalq dil sertifikatı (TOEFL, IELTS, TestDAF, DSH, TCF, DALF, DELE, TÖMER və s.) qarşı tərəfə təqdim edilir.

15. İmpakt faktor nə deməkdir və impakt faktorlu məqalə olmadan proqrama müraciət etmək mümkündürmü?

- İmpakt faktor - elmi jurnalın əhəmiyyətinin rəqəmlə göstəricisi olub jurnalların səviyyəsi, onlarda dərc olunmuş məqalələrin keyfiyyətini qiymətləndirilməsidir.

Müvafiq tədqiqat sahəinizlə bağlı bu növ məqalələriniz dərc olunduğu halda, bu müsahibə mərhələsi zamanı sizin üçün əlavə üstünlük verə bilər.

16. Təvsiyə məktublarını iş yerimdən ala bilərəm, yoxsa yalnız təhsil aldığıım təhsil müəssisəsindən olmalıdır?

- Təvsiyə məktublarını istəyiniz üzrə iş yerinizdən və (və yaxud) təhsil aldığıınız/məzun olduğunuz ali təhsil müəssisəsindən müraciət etdiyiniz təqvim ilinə aid əldə edilə bilər.

17. Tələb olunan sənədləri Təhsil Nazirliyinə elektron poçtla göndərə bilərəm?

- Xeyr, tələb olunan sənədlər poçtla və elektron poçtla deyil, yalnız [elektron ərizə vasitəsi](#) ilə təqdim edilməlidir.

18. Müsahibəyə kimlər çağırılır?

- Yalnız birinci mərhələdə Dövlət Proqramında iştirak qaydalarına uyğun namizədlərin sənədləri yoxlanıb-təsdiqləndikdən sonra onlar fərdi şəkildə keçiriləcək müsahibəyə dəvət olunurlar. Sənədlər natamam olduqda və ya proqramda iştirak qaydalarına uyğun olmadığı halda ərizəçi müsahibəyə çağırılmır və bu barədə ona bildiriş göndərilir.

19. Müsahibədə iştirak etmək nə dərəcədə vacibdir?

- Müsahibə Dövlət Proqramına qəbul prosesinin mühüm mərhələsi olduğundan iştirak mütləqdir.

20. Müsahibə hansı halda ləğv oluna bilər?

- Müsahibə zamanı namizədin müraciətində və sənədlərində saxtakarlıq halı müşahidə olduqda, təyin olunan vaxtda müsahibəyə 15 dəqiqədən artıq gecikdikdə və ya namizəd 2-ci dəfə onun üçün təyin olunmuş vaxtda müsahibədə iştirak edə bilmədikdə onunla keçiriləcək müsahibə ləğv oluna bilər.

21. Müsahibədə iştirak edə bilmədikdə nə etməli?

- Dövlət Proqramının müsahibənin keçirilməsi qaydalarına əsasən, yalnız üzrlü səbəbdən müsahibədə iştirak edə bilməyəcəyi təqdirdə, təyin edilmiş müsahibə tarixinə ən azı 1 (bir) iş günü qalmış Nazirliyə (dpinfo@edu.gov.az ünvanına) bu barədə məlumat vermək tələb olunur.

22. Müsahibə harada və kimlər tərəfindən aparılır?

- Müsahibə komissiyalarının tərkibi 3 (üç) nəfərdən az olmamaqla Nazirliyin, Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Fondunun və namizədlərin ixtisas istiqamətlərinə uyğun sahədə dövlət siyasətini (tənzimləməni) həyata keçirən dövlət orqanlarının (qurumların) əməkdaşları tərəfindən aparılır.

23. Müsahibə hansı dildə keçirilir?

- Müsahibə Azərbaycan dilində və ya proqram iştirakçısının xarici ölkədə təhsil alacağı müvafiq tədris dilində keçirilir.

24. Müsahibə nəticəsindən narazı qaldıqda nə edə bilərəm?

- Namizəd qəbul edilmiş qərardan narazı qaldığı təqdirdə, inzibati və ya məhkəmə qaydasında şikayət verə bilər.

- 25. Müsahibə nəticəsini necə əldə edə bilərəm?**
- Müsahibənin nəticəsi elektron ərizə sistemi vasitəsi ilə şəxsi kabinet üzərindən bildirilir.
- 26. Proqramın müsahibə mərhələsini uğurla keçmiş namizədləri növbəti mərhələdə nə gözləyir?**
- Həmin şəxslər növbəti mərhələdə müvafiq müqavilələrin imzalanması mərhələsi üçün dəvət ediləcəklər. Azərbaycanda olmayan şəxslər müqavilələri müvafiq etibarnamə vasitəsi ilə həyata keçirəcəklər.
- 27. Proqram iştirakçısının təqaüdləri necə ödənilir?**
- Dövlət Proqramı çərçivəsində təhsil almaq hüququ əldə etdikdən sonra hər bir proqram iştirakçısı Təhsil Nazirliyi tərəfindən "DP 2019-2023 Təqaüd Kartı" ilə təmin olunur. Dövlət Proqramına qəbul olunan proqram iştirakçısı təhsil yerinə getdikdən və təhsilə başladığını təsdiq edən müvafiq sənədləri İdarəetmə Qrupuna təqdim etdikdən sonra müvafiq təqaüd kartı istifadə üçün aktivləşdirilir.
- 28. Proqram iştirakçısı "DP 2019-2023 təqaüd kartı" ilə təmin olunduğu təqdirdə, əlavə bank hesabı açmağına ehtiyac varmı?**
- Bəli, proqram iştirakçısı tərəfindən ödənilən digər xərclərin (təhsil, yol, viza və sığorta xərcləri) onlara geri qaytarılması üçün hər bir proqram iştirakçısının müvafiq bankda (*hansı bank olması barədə bildiriləcəkdir*) manat hesabı olmalıdır.
- 29. "DP 2019-2023 təqaüd kart"ı Azərbaycanda aktivdir?**
- "DP 2019-2023 təqaüd kart"ı Azərbaycan Respublikası ərazisi istisna olmaqla, digər ölkələrdə aktivdir.
- 30. Şəxsi manat hesabımda hər hansı problem yaranarsa, ailə üzvlərimdən birinin hesabına mənim tərəfdən çəkilmiş xərclər geri qaytarıla bilirmi?**
- Proqram iştirakçılarının təhsilinin maliyyələşdirilməsi prosesi yalnız Nazirlik tərəfindən müəyyən edilmiş bank vasitəsi ilə tənzimləndiyindən, ancaq proqram iştirakçısının manat hesabına köçürmə etmək mümkündür.
- 31. Xarici ali təhsil müəssisəsinin təhsil haqqı necə ödənilir?**
- Proqram iştirakçısının təhsil haqqı təhsil aldığı xarici ali təhsil müəssisəsi tərəfindən təqdim edilmiş rəsmi təhsil haqqı sənədi ("invoys") əsasında birbaşa ali məktəbin bank hesabına köçürülür.
- 32. Mən ali məktəbin təhsil haqqını özüm ödəmişəm. O zaman həmin məbləğ geri ödənilirmi?**
- Bəli, cari tədris ili üçün təhsil haqqı ödədiyinə dair müvafiq bank qəbzi və eləcə də ali məktəbin ödənişi təsdiq edən sənəd müvafiq ərizə forması ilə birlikdə Dövlət Proqramı İdarəetmə Qrupuna elektron olaraq göndərməlidir.

33. Dövlət Proqramı çərçivəsində təhsil alan proqram iştirakçısının yol xərci, sığorta, viza xərclərinin ödəniş prosesi üçün hansı sənədlər tələb olunur?

- Proqram iştirakçısı öz şəxsi vəsaiti hesabına ödəniş etdiyi xərclərin geri qaytarılması barədə internet səhifə ətrafı qeyd edilib.

34. Dövlət Proqramı çərçivəsində xaricdə təhsil zamanı ailəm də mənimlə olarsa, mənim aylıq təqaüdümün artırılması mümkündür? Ailə üzvlərim üçün viza dəstəyi ala bilərəm?

- Xeyr, Dövlət Proqramı çərçivəsində proqram iştirakçısının xaricdə təhsili zamanı ailə üzvlərinin yaşayış, nəqliyyat, sığorta, viza və yaxud digər xərclərinin maliyyələşdirilməsi nəzərdə tutulmamışdır.

35. Təhsil aldığı dövr ərzində əmək müqaviləsi bağladığım yerli ali təhsil müəssisəsi qarşısında hansı öhdəliyi daşıyıram ?

- Azərbaycan Respublikası Təhsil Nazirliyi, "2019-2023-cü illər üzrə Dövlət Proqramı" çərçivəsində doktoranturada təhsil almaq hüququ əldə etmiş Proqram iştirakçısı, təhsili başa çatdıqdan sonra onunla əmək müqaviləsi bağlamağa razılıq vermiş yerli ali təhsil müəssisəsi arasında bağlanan müqavilədə bütün öhdəlik və hüquqlar barəsində ətraflı məlumat verilir. Müqavilənin forması ilə [keçiddən](#) tanış oluna bilər.

36. Proqram iştirakçısı hansı hallarda təhsilinin maliyyələşdirilməsi dayandırıla bilər?

- Proqram iştirakçısı Təhsil Nazirliyi ilə imzalanmış müqavilənin öhdəliklərinə riayət etmədikdə Dövlət Proqramından xaric edilə bilər.